

เทศน์เช้า วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

สังขธรรม คุณิ เห็นไหม สังขธรรม สังขจะแล้วเป็นธรรมอีกด้วย ถ้าเป็นธรรมขึ้นมามันก็เป็นประโยชน์ไง ถ้ามันไม่เป็นธรรมมันเป็นโลก เป็นโลกเป็นประโยชน์ ประโยชน์มี ๒ อย่างนะ ประโยชน์โลกนี้ ประโยชน์โลกหน้า ถ้าประโยชน์โลกนี้เราก็มี่ความรุ่มเย็นเป็นสุขในโลกนี้ไง แต่ความรุ่มเย็นเป็นสุข รุ่มเย็นเป็นสุขตรงไหนล่ะ? ตรงที่มันมีความพอใจ มันเป็นอารมณ์ อารมณ์ความรู้สึก ความสุข ความพอใจ อามิส เห็นไหม

แต่ถ้าโลกหน้าล่ะ? โลกหน้ามันส่งต่อกัน เวลาเขาพูดว่าโลกหน้าไม่มี ทำไปแล้วสูญเปล่า ชีวิตนี้ให้เสพสุขไปเถิด เสพสุข เสพสุขขนาดไหน มันจะมีความสุขจริงหรือเปล่า? คุณต้องคุ้มครองพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเลย การครองเรือน คุณชีวิตทางโลก การครองเรือนเหมือนวิดิทะเลทั้งทะเลเลยเอาปลาตัวเดียว นี่มันเป็นเรื่องอย่างนี้

นี่พูดถึงสังขธรรมนะ เวลาสังขธรรมเป็นอย่างนั้น แต่เราปฏิเสธสิ่งนี้ไม่ได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ให้ปฏิเสธนะ คือว่าทุกคนต้องมีหน้าที่การงาน ทุกคนต้องมีการกระทำไปถึงว่า ไซ้ ในเมื่อต้องวิดิทะเลทั้งทะเลเพื่อเอาปลาตัวเดียว แต่ในเมื่อชีวิตนี้เกิดมา เพียงแต่ให้เห็นใจว่าถ้าเป็นสุขโดยสมมุติเป็นอย่างหนึ่ง สุขโดยวิมุติเป็นอย่างหนึ่ง

สุขโดยสมมุติ เห็นไหม สุขโดยสมมุติมันไม่มีอะไรจริงยั่งยืน มันจับไปคว้าน้ำเหลวไปจับไปแล้วคว้าน้ำนี่ว่าเป็นเป้าหมายๆ จับไปที่ไหนไม่มีเป้าหมายเป็นที่พึงของเราได้จริงเลย แต่ในเมื่อเราเกิดมาในสภาวะแบบนั้น เพราะอะไร? เพราะยังมีสมมุติในหัวใจ แต่ถ้าเราทำลายสมมุติในหัวใจทั้งหมดเลย สมมุติในหัวใจไม่มีทั้งหมดเลย มันเป็นความจริงทั้งหมดเลย เพราะอะไร? เพราะถ้าคนตายเกิดมาเป็นโลกหน้า แต่ถ้าในปัจจุบันมันเป็นปัจจุบัน มันไม่มีโลกหน้าหรอก

โลกหน้ามีเพราะว่ามีจิต จิตมันเกิดมันตายไซ้ไหม? ในโลกปัจจุบันนี้จิตมันมีอยู่ แต่มันไม่มีโลกหน้าเพราะอะไร? เพราะจิตมันไม่เคลื่อนไปไง จิตมันเป็นปัจจุบันอยู่ มันเป็นปัจจุบันนี้

มันถึงเป็นวิมุตติสุขใจ มันเป็นนามธรรมเหมือนกัน ถ้าเป็นอารมณ์ความรู้สึกเป็นนามธรรม จับไปที่ไหนก็คว้าน้ำเหลว แต่ถ้าเป็นสังขารความจริงจากหัวใจ มันเป็นความรู้สึกอันหนึ่ง แต่ไม่ใช่คว้าน้ำเหลวหรอก มันเป็นธรรมชาติ ชาติอันนี้เป็นธรรม ชาติอันนี้มันเป็นวิมุตติ ชาติอันนี้เป็นความสุขอยู่ โลกหน้าไม่มีเพราะไม่มีการเกิด ถ้าไม่มีการเกิด มันจะมีการตายมาจากไหน? มันไม่มีการเกิด ไม่มีการเริ่มต้น มันจะมีการพลัดพรากจากไหน?

ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด เป็นที่สุดเพราะอะไร? เพราะมันเป็นสมมุติ แต่ถ้ามันแก้หัวใจจนเป็นวิมุตติแล้ว มันจะพลัดพรากไปไหนล่ะ? ในเมื่อมันไม่มีเชื้อไขให้พลัดพราก มันถึงว่าเป็นปัจจุบันใจ ถ้าเป็นปัจจุบัน อันนี้เป็นนามธรรมเหมือนกัน นามธรรมอันหนึ่งเป็นสมมุติ สมมุติเพราะอะไร? เพราะมันมีกิเลสปกครองไว้ มีกิเลสหุ้มห่อไว้ นามธรรมอันหนึ่ง นามธรรมอันหนึ่งมันเป็นวิมุตติ คุณิณามธรรมนี้เป็นสมมุติ คุณิตั้งแต่เทวดา อินทร์ พรหม เป็นสมมุติ ทั้งหมดเลย

นี่มันก็มีอยู่นะ เทวดา อินทร์ พรหมใครปฏิเสธได้? ใครคัดค้านได้? สิ่งนี้ก็มีอยู่ แต่มันก็เป็นสมมุติเพราะมันหมดอายุขัยของเขา เขาก็ต้องเวียนตายเวียนเกิดของเขาตามธรรมชาติของเขา เห็นไหม แต่นามธรรมอันหนึ่งมันเป็นวิมุตติ มันพ้นจากสิ่งสมมุติทั้งหมดเลย มันก็เป็นนามธรรมอันหนึ่งในหัวใจ นี่สิ่งนี้คือว่าสังขารที่ธรรมแท้ๆ มันอยู่ที่ความรู้สึกอันนี้ นี่มันพลิกแพลงอย่างไร?

คุณะ เริ่มต้นนี่มันกลับหัวกลับหางกันเลยนะ ในเรื่องการประพฤติปฏิบัติ เริ่มต้นเรว่า มันทุกข์มันยาก นี่สิ่งนี้เริ่มต้นเหมือนกับเราไปอกผลไม้เข้าไป หรือเราไปอกสิ่งต่างๆ เข้าไป ข้างนอกมันต้องยากที่สุดใช่ไหม? แต่เวลาประพฤติปฏิบัติไปมันก็ยากที่สุดในวิชาต่างหากล่ะ มันละเอียดอ่อนจนเราไม่สามารถจะแยกแยะมันได้เลยว่าอันใดเป็นวิชา อันใดเป็นวิชา เพราะมันเป็นเราไปทั้งหมดเลย

เริ่มต้นก็เหมือนกัน ในการวิปัสสนาเริ่มต้นตั้งแต่สักกายทิฎฐิความเห็นผิด เราก็บากบั่นเข้าไป เวลาบากบั่นเข้าไป มันจะละเอียดเข้าไปเรื่อยๆ ละเอียดเข้าไปเรื่อยๆ เพราะเราคิดว่าเราทำเหมือนกับเรามีเงินมีทองนี้แหละ มีเงินมากเท่าไร? เรายังจะมีความสุขมากเท่านั้น มีเงินมากเท่าไร? ต้องบริหารจัดการมากเท่านั้นนะ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาธรรมะละเอียดเข้าไป มันยิ่งละเอียดลึกซึ้งเข้าไป ละเอียดลึกซึ้งเข้าไป มันกลับหัวกลับหางกับทางโลก กลับหัวกลับหางไปว่ามันยังทำเข้าไป มันจะมีความละเอียดอัน นั้นแหละคอยทำให้เราออกนอกกลุ่มนอกรทาง นอกรกลุ่มนอกรทางโดยสังฆธรรมนะ ไม่ใช่่นอกกลุ่มนอกรทาง ในธรรม ในธรรมคือเรามีอยู่แล้ว โดยสังฆธรรมคือว่าสิ่งที่มันละเอียดเข้าไปใน สิ่งที่จะเข้าไปถึง ตรงฐานของมัน เห็นใหม่ ปฐม นี่พลังงานปฐม พลังงานเริ่มต้น แล้วออกมาเป็นพลังงานต่างๆ เป็นสิ่งที่ใช้ในพลังงานที่เขาเอาไปใช้ในประโยชน์ต่างๆ

อันนี้เราต้องย้อนกลับไป ย้อนกลับไปพลังงานปฐม คือจิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตเดิมแท้ที่อยู่ที่ไหน? จิตเดิมแท้ที่อยู่หัวใจของเรา หัวใจของเรา แต่เราไม่เห็นจิตเดิมแท้เพราะอะไร? เพราะมันโดนครอบงำ มันโดนครอบงำออกไป ครอบงำโดยอะไร? โดยสิ่งที่ว่ามันเป็นสิ่งที่ หยาบๆ ออกไป พอมันเสวยอารมณ์เข้าไป คุณวิชาวาทที่เขาศึกษามาทางโลก เห็นใหม่ มุมมอง มันมุมมองอย่างนี้ คนศึกษามาทางใดก็จะมีมุมมองในทางที่เราศึกษาในข้อมูลในหัวใจของตัวเอง คือสัญญาของตัวเองขนาดไหนก็มุมมองอย่างนั้น

ปัญหาอันหนึ่ง มุมมองคนละมุมมองเลย มันมีความคิดเห็นต่างๆ กันไป ในมุมมองอัน เดียว ในปัญหาอันเดียวกัน นี่มันโดนครอบงำโดยอย่างไร? โดนครอบงำโดยความเห็นของใจใจ ใจมันโดนครอบงำอย่างนี้มันถึงไม่เห็นจิตเดิมแท้ใจ จิตเดิมแท้จะไม่มีใครเห็น

ถ้าเห็นจิตเดิมแท้โดยปุถุชนคือจิตรวมใหญ่ เวลาสว่าง จิตสว่าง จิตปล่อยวางทั้งหมด โส่ สว่างหมด นี่สิ่งต่างๆ อัปนาสมาธิ นั่นแหละจิตเดิมแท้ นี่จิตเดิมแท้หมองไปด้วยอะไร? หมอง ไปด้วยอุปกิเลส เวลาเสวยอารมณ์นี้อุปกิเลสเกิดแล้ว ความคิดเกิดแล้ว สิ่งต่างๆ เกิดแล้ว

สิ่งที่เป็นอุปกิเลส สิ่งที่เป็นความเห็นมันครอบงำใจใจ พอครอบงำใจออกมา มันถึงโดน ครอบงำมาอย่างนี้ แล้วเวลาปัญญามันละเอียดเข้าไปเป็นขั้นเป็นตอนเข้าไป มันปล่อยวางเข้าไป จน ไปถึงจิตเดิมแท้ของมัน เห็นใหม่ ปุถุชนเห็นจิตเดิมแท้ด้วยคำบริกรรม ด้วยสมณะ ด้วยการหิน ทับหญ้าไว้

แต่พระอรหัญบุคคล พระอนาคามี นี่เวลาตัดขั้นละเอียดขาดออกไป นี่จิตเดิมแท้ที่ส่องใส โลกนี้ว่างหมดเลย ว่างเป็นเพราะอะไร? ว่างเพราะมันไม่มีสิ่งใดไปครอบคลุมมัน ไม่มีสิ่งใดปก คลุมมัน มันว่างหมด มันส่องใส แต่มันส่องใส พลังงานอันนั้นพลังงานคืออวิชา สิ่งที่มีความเศร้า

หมอง ความฟ่องใสอยู่ตรงนั้นไง ฟ่องใสขนาดไหนมันก็เศร้าหมอง เพราะพลังงานอันนี้ พลังงานต่าง ๆ

ดูสิดูกระจก เห็นไหม กระจกใสเลย จนมองเห็นภาพชัดเจน แต่ฝุ่นมันก็เกาะได้ สิ่งที่อยู่เกาะได้ นี่อุปกิเลสมันสิ่งที่ละเอียด มันเห็นความเห็นละเอียด มันเห็นความเศร้าหมอง ความฟ่องใส เป็นความหงุดหงิดในหัวใจ หัวใจมันหงุดหงิด มันเศร้าหมอง มันเห็นความอาลัยอาวรณ์ในหัวใจ

นี่สิ่งนี้มันอยู่ในหัวใจของเรา ใจอันนี้เวลามันละเอียดเข้าไปมันจะเห็น มันเห็นความมหัศจรรย์นะ แล้วพยายามทำลายกิเลสจนสิ้นไป นี่สิ่งที่เป็นนามธรรม จิตไม่มีการเกิดอีก โลกหน้าๆ โลกหน้ามีเพราะมีการขับเคลื่อน ถ้าไม่มีโลกหน้า สิ่งนี้ไม่มีการขับเคลื่อน เพราะโลกหน้าไม่มี มันไม่ไปอีกแล้ว มันอยู่ของมัน เรายังมีชีวิตอยู่ สอุปาทิเสสนิพพาน พระอรหันต์ที่มีชีวิตอยู่กับพระอรหันต์ที่ตายแล้ว อุปาทิเสสนิพพานคือไม่มีเศษส่วน เศษส่วนคือขั้น ๕ คือธาตุความรู้ ภาธา หเว ปัญจักขันธา ขั้นเป็นภาระอย่างยิ่ง

ดูสิดูเวลาพระอรหันต์ที่อยู่อีกกับหนึ่ง อยู่อีกกับหนึ่งก็อยู่ได้เพราะมันอยู่ในร่างกายที่แข็งแรง เหมือนบ้านเรามั่นคงแข็งแรง เราอยู่อย่างไรก็อยู่ได้ ถ้าบ้านของเราไม่มั่นคง บ้านของเราอ่อนแอ บ้านของเรานี้ เราเองต้องคอยประคับประคองบ้านของเราไว้ เพราะบ้านของเรามันจะล้มลงไป มันจะพังลงไป เราค้าไว้มันเป็นความทุกข์ไหม? นี่ร่างกายมันเป็นบ้านนะ เป็นวัตถุนะ แต่เวลาเราเจ็บไข้ได้ป่วย เวลามันซบเซาคร่ำคร่าไป นี่จะอยู่อีกกับหนึ่ง ถ้าร่างกาย ถ้าสิ่งที่เป็นภาระที่ว่าเป็นภาระ ที่พาขับเคลื่อนมันยังใช้สอยได้ก็อยู่อาศัยกันไป สิ่งที่อยู่อาศัยกันไปนี่เศษส่วน

เวลานิพพานไปล่ะ? เวลาอุปาทิเสสนิพพาน คือตายไปล่ะ? ตายไปนี่สะอาดบริสุทธิ์ทั้งหมดเลย เพราะเศษส่วนมันทิ้งแล้วไง มันทิ้งสิ่งนี้ไว้กับโลก นี่สมมุติเราเกิดมา แล้วถ้าย้อนกลับนะ ย้อนกลับเวลาบุพเพนิวาสานุสติญาณ เห็นอดีตชาติ เห็นการเกิดการตายขึ้นมา มันจะสลดตั้งเวชนะ เราอยู่ในปัจจุบันของกิเลส คืออยู่ในปัจจุบันนี้เราก็เพิลิดเพิลินในชีวิต เพิลิดเพิลินในความเห็นของเราไป

หน้าที่การงานของโลก โลกกับธรรมอยู่ด้วยกัน ถ้าโลกกับธรรมอยู่ด้วยกัน สิ่งที่เราประกอบอาชีพ สิ่งที่เราทำต่างๆ นี่คือบุญกุศลของเรา เพราะเรามีสติสัมปชัญญะ เราไม่หลงระเริงไปกับโลกของเขา แต่ถ้าเรามีสติเข้ามา ย้อนกลับมาเรื่องของใจอีก พิจารณาใจของเรา นี่

ธรรม ธรรมถ้ามันเกิดขึ้นมา เวลาพระอรหันต์ที่เวลาย้อนกลับไปมันจะสลดสังเวช ครูบาอาจารย์ส่วนใหญ่ว่าอย่างนั้นเลย ถ้าย้อนกลับไปแล้วน้ำตาไหลน้ำตาพราก เพราะอะไร? ทำไมเป็นอย่างนี้? ทำไมเป็นอย่างนี้?

ถ้ามันเห็นอย่างนี้ คุณิเวลาครูบาอาจารย์ท่านพูด เห็นใหม่ ถ้าสามารถเปิดโลกธาตุให้เราเห็น เห็นนรก เห็นสวรรค์ เราจะไม่ประมาทนอนใจเลย เพราะเห็นอย่างนั้นมันน่าสลดสังเวช ใจ แต่นี้มันโดนครอบงำ มันโดนอวิชชา โคนครอบงำไว้ เราไม่เห็นสิ่งใดๆ เลย เราถึงต้องแสวงหากัน ตาเราไม่สะอาด ตาเราไม่สว่างไสวแบบครูบาอาจารย์เราก็ต้องเชื่อมั่นอันนั้นใจ

นี่มันเป็นไปอย่างนี้ มันมีเท่านี้ โลกมันเป็นเท่านี้ มันเป็นสภาวะแบบนี้ สิ่งนี้มันอาศัยไปแล้วเราจะไปเพลินกับมันทำไม? แต่ถ้าเราคัดแปลงตน เวลาเราภาวนามันก็ไม่สะดวกสบาย เพราะอะไร? เพราะกิเลสมันก็ต่อต้าน งานอันนี้พยายามทำ มันสะสมบารมีเรา บารมีจากภายใน บารมีจากภายนอก เห็นใหม่ คุณิเวลาคุณเราเกิดมา ไปที่ไหนมีแต่คนเอ็นดู มีคนสนใจ มีคนช่วยเหลือเจือจานตลอดไป นี่บารมีจากภายนอก

บารมีจากภายใน เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาพระไปกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “ใครทรมานมา? ใครทรมาน?” ทรมานด้วยอะไรล่ะ? ก็ทรมานด้วยสติ ด้วยปัญญาของเราเอง นี่สติปัญญาของเราเอง เหมือนสิ่งที่อยู่ในบ้านของเรา เห็นใหม่ เวลาอยู่ในบ้านของเรา ที่เรากำลังบ้านไว้ๆ ใครจะไปค้าล่ะ? เพราะบ้านใครบ้านมัน มันเรื่องของโลกมันช่วยกันไม่ได้ แต่เรื่องของส่วนตัว เรื่องของส่วนบุคคลมันช่วยกันไม่ได้

นี่ก็เหมือนกัน เวลามันเกิดปัญญาขึ้นมา เกิดสติปัญญาขึ้นมาจากภายในหัวใจมันก็เกิดจากเรา นี่การภาวนามันเกิดอย่างนี้ มันถึงเวลาภาวนาไม่ได้เหตุไม่ได้ผล ภาวนาที่ทำแล้วไม่สมความปรารถนา เราก็พยายามสะสมขึ้นมา เพราะบ้านของเราจะเอียงขนาดไหน มันจะเซขนาดไหน เราก็จะค้ำยันไว้ เวลานั้นสมาธิไป สติดีขนาดไหน เวทนาเกิดขนาดไหน มันพุ่งชานขนาดไหน เราต้องใช้ในบ้านของเรา เพราะเราอยู่ในบ้านของเรา คนอื่นจะแทรกเข้ามาในบ้านของเราได้อย่างไร?

นี่เวลาทรมานตนเอง ปัญญามันเกิดมันเกิดอย่างนี้ มันซ่อมแซมในหัวใจ ถ้าซ่อมแซมในหัวใจ คุณิเวลาคนที่จิตที่มันพ้นออกจากกิเลสแล้ว เวลาบ้านจะพัง จะกลืนไปมันไม่ตกอกตกใจ

ใจ เจ็บไข้ได้ป่วยก็เรื่องธรรมดา เวลาที่มีสมาธิขึ้นมา มีหลักใจขึ้นมา เป็นธรรมโอสถ ใช้สมาธิพิจารณา มันจะทำให้ไข้เจ็บไข้ได้ป่วยนี้หายได้ มันไม่ไปตื่นตื่นตกใจกับมัน

แต่ถ้าเราไม่เข้าใจอย่างนั้น เวลาบ้านเราเจ็บไข้ได้ป่วย คนที่ว่าไม่ได้ใช้ปัญญาเลย มันจะตื่นตื่นตกใจไปกับเขา มันจะเห็นอย่างนั้น แล้วมันจะตื่นตื่น แล้วมันจะเป็นป่วย ๒ คน ร่างกายนี้บ้านก็เซชวนจะพังอยู่แล้ว หัวใจก็ร้อนฉ่า หัวใจก็เป็นทุกข์ไปด้วย แต่ถ้าเป็นหัวใจที่มันมีกำลังขึ้นมา ร่างกายบ้านมันจะพังก็ให้มันพังไป เป็นอะไรมันก็เป็นไปตามประสาของบ้าน หัวใจมันก็เข้าใจของมัน

นี่ถ้าปัญญามันเกิดมันเกิดอย่างนี้ วิปัสสนามันเกิดอย่างนี้ เวลาภาวนามันยากลำบากตรงนี้ ใจ มันยากลำบาก เราต้องสร้างบารมีขึ้นมามันถึงจะค้ำยันบ้านของเราได้ เราถึงจะเห็น สักกายทิฏฐิ สักกายทิฏฐิความเห็นผิดของกาย สักกายทิฏฐิความเห็นผิด เห็นใหม่ ถ้าเราให้มันเห็นถูกต้องขึ้นมา เรายังถนอมรักษาขึ้นมาเพื่อจะเอาบุญกุศล เอาสิ่งที่มากมูลขึ้นไป เราพิจารณาขึ้นไป ปัญญามันเกิดอย่างนี้ พิจารณาอย่างนี้

นี่ภาวนามันยากมันง่ายตรงนี้ ยากง่ายเพราะมันเป็นงานภายใน ยากง่ายเพราะมันเป็นสิ่งที่ขลุขลุคลิกๆ อยู่ในร่างกายนี้ ความคิดในหัวใจนี้มันขลุขลุคลิกอยู่ในร่างกาย ปัญญามันเกิดกับเรา สิ่งต่างๆ เกิดกับเรา มันค่อยพยายามทำของเรา นี่ธรรมเป็นอย่างนี้ใจ

เรื่องของโลก เห็นใหม่ คุณคิดว่าเรื่องของหน้าที่การงานมันต้องมีสังคม ต้องมีตลาด ต้องมีอะไร มันออกไปจากภายนอก แต่เป็นธรรมขึ้นมามันเรื่องส่วนตัวเลย ในห้องพระของเรา ในกุฏิของเรา เวลาเราภาวนาของเราเป็นเรื่องส่วนตัวของเรา เราแก้ไขเรา เราว่าเราทำได้หมด ทุกอย่างเราเป็นคนฉลาดมาก เราเป็นคนมีปัญญามาก เวลามันเป็นประโยชน์กับเราขึ้นมา เรื่องภายในทำไมไม่ทำล่ะ? เวลาเรื่องเป็นธรรมทำไมไม่ทำล่ะ? คนที่เขาไม่ทำจริงๆ เพราะเขามีบาปอกุศลของเขา คือเขาไม่เห็นประโยชน์ใจ ก็ว่าเขาไม่เชื่อ เขาไม่เป็นประโยชน์ของเขา เขาก็ไม่ได้ทำ คนที่เห็นประโยชน์ คุณดูพระเรา ครูบาอาจารย์เราตลอดชีวิตได้อย่างไร? นั่งภาวนากัน ๗ วัน ๘ คืนทำมาได้อย่างไร?

สิ่งนี้มันเกิดขึ้นมา เกิดขึ้นมาจากความพอใจ เกิดเพราะมีปัญญา เกิดเพราะผู้มีอำนาจวาสนา เราก็กลับมาคิดผิคนะว่าเขาอยู่กันสบาย ทางโลกเขาสบายกัน เขามีวาสนา นั่นคิดผิคนะ เราไปคิดผิกันหมดเลย แต่เวลาคนมาทุกข์มายาก ไปอยู่ป่าอยู่เขา ฉันทันมือเดียว อดอาหารอีก

มีความทุกข์ยากเพื่ออะไรกัน? พวกนี้เป็นพวกขี้ทุกข์ขี้ยาก ขี้ทุกข์ขี้ยากมันมีอำนาจวาสนา ใ้คนที่เสวยสุขอยู่นั้นนะมันเป็นเรื่องจับน้ำเหลว คว่าน้ำเหลวหมดเลย

คนที่พยายามเข้ามาแก้ไขตน ดัดแปลงตน จนตนเป็นประโยชน์ขึ้นมา นี่ปัญญาเกิดอย่างนี้ ภาวนายากอย่างนี้ ภาวนามันยากยากจากเรื่องส่วนตัว ยากจากเรื่องภายใน เรื่องของโลกว่ายากๆ ก็ยังช่วยเหลือเจือจานกัน เรื่องของโลก เห็นไหม คุณสิริรัฐสวัสดิการเขาก็เลี้ยงดูกันได้ แต่หัวใจนี้ถ้าเราทำของเราไม่ได้ มันพยายามสร้างบารมีขึ้นมา ทำไม่ได้ มันจะไม่เป็นประโยชน์ขึ้นมา ก็พยายามสร้างบารมีขึ้นมา ถึงที่สุดแล้วมันต้องเป็นไป ต้องเป็นไปนะ เพราะอะไร? เพราะคุณดีคุณอย่างพลังงานมันมีความร้อน เห็นไหม พลังงานทุกอย่างเกิดขึ้นมาจากใครล่ะ?

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราสะสมขึ้นมา สร้างขึ้นมา มันไปไม่ได้อย่างไร? มันต้องเป็นได้ สักวันหนึ่งต้องเป็นได้ คุณสิริพระโพธิสัตว์ เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ลือสงไชย แสนมหาภัย ยังสร้างสมมาได้ แล้วสร้างสมมาเป็นครูบาอาจารย์ของเรา นี่วางรากฐานไว้ เราจับมือเปิบ เหมือนอาหารตั้งอยู่ตรงหน้า ภัณฑบาตมาแล้วก็จะฉัน นี่เราไม่ต้องไปหุงหา ภัณฑบาตมาแล้วก็ฉัน นี่ก็เหมือนกัน ธรรมวินัยก็มีอยู่แล้ว นี่มันก็เป็นสำหรับอาหาร เราจะกินหรือไม่กิน เราจะไม่ฉันหรือไม่ฉัน เราจะเป็นอย่างไร?

นี่มันน่าจะคิดไป ว่า ๔ อสงไขยนั้นไม่มีเลย ต้องแสวงหาเองหมด แล้วนี่เราเป็นสาวกสาวกอะ ครูบาอาจารย์วางไว้ให้แล้ว ถ้าเราคิด เราจัดการได้มันก็เป็นประโยชน์ของเรา เห็นไหม มันถึงมีอำนาจวาสนา เราเป็นคนมีวาสนา ไม่ต้องไปทุกข์ ไม่ต้องไปคิดมาก ไม่ต้องไปคิดเปรียบเทียบกับคนอื่น เรื่องของคนอื่น เรื่องของเขา เรื่องของคนตาบอด เรื่องของคนตาบอดเรื่องของเขา เรื่องของคนตาดี เรื่องของคนดีคนมีปัญญาใช้ชีวิตของเรา ทำของเรา ทำของเรา สุขของเรา ทุกข์ของเรา เอวัง